

ОПШТИНА ДИМИТРОВГРАД

СТРАТЕШКИ ПЛАН СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ Општине Димитровград 2017. - 2021.

КОМИСИЈА ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКОГ ПЛАНА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ
ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД

Децембар 2016.године

С а д р ж а ј

С а д р ж а ј	2
УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД.....	3
ОДЛУКА О УСВАЈАЊУ СТРАТЕШКОГ ПЛАНА.....	4
РЕЗИМЕ.....	5
ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ДИМИТРОВГРАД	10
1. ВИЗИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	19
2. МИСИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ	19
3. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ.....	19
4. АНАЛИЗА ЦИЉНИХ ГРУПА.....	20
5. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ.....	26
6. АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ	29
7. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ.....	29
8. АКЦИОНИ ПЛАН.....	31

УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД

Влада Републике Србије је усвојила Стратегију развоја социјалне заштите,

1. децембра 2005. године којом су одређени правци и приоритети реформе социјалне заштите у наредном периоду. У складу са поменутом Стратегијом је децентрализација и деинституционализација услуга социјалне заштите, чиме се тежиште социјалне заштите ставља на локалну заједницу, полазећи од тога да грађани већину услуга из социјалне области треба да остваре у свом природном окружењу тј. у својој локалној заједници. Како задовољавање људских потреба није само социјалне природе, него је интегрисано и са потребама здравства, образовања итд. те је неопходно повезивање и сарадња свих субјеката у локалној заједници где ће се различитост услуга повезивати и усаглашавати стварањем мреже услуга које ће почивати на сарадњи, подели улога, права и одговорности.

Имајући у виду неопходност интегралног приступа у планирању и развоју услуга социјалне заштите, 2006. године израђен је први Стратешки план за социјалну заштиту општине Димитровград са циљем да помогне у решавању проблема социјално угроженом делу становништва, кроз ефикасније и квалитетније пружање разноврсних услуга. Израдом стратегије развоја социјалне политике јасно смо се као локална заједница определили за реформу постојећег система који је делимично пасиван, централизован и усмерен према групи, а не појединцу.

Израдом Стратешког плана стварају се могућности да се услуге развијају плански у складу са идентификованим потребама корисника на различитим нивоима, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба и постојећих ресурса наше локалне заједнице.

Наша је усмереност ка заједници срећних, задовољних људи са изграђеним позитивним ставовима, ка сарадњи, поштовању људских права, забрани дискриминација свих облика, заједници која ће бринути о сваком грађанину максимално у оквиру својих материјалних могућности са увођењем нових услуга социјалне заштите и подизањем стандарда постојећих, едукације и евалуације у свим облицима социјалне заштите на нивоу локалне заједнице.

У целом процесу стварања и израде стратегије, учествовали су представници радне групе из: локалне самоуправе, Центра за социјални рад, Дома здравља Димитровград, Дома за стара и изнемогла лица, установа и цивилног сектора.

Локална самоуправа је показала заинтересованост за особе у стању социјалне потребе са јасно издвојеним средствима у оквиру буџетског фонда за социјалну заштиту и програма социо-хуманитарних организација.

Председник општине Димитровград
Владица Димитров

ОДЛУКА О УСВАЈАЊУ
СТРАТЕШКОГ ПЛАНА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ ОПШТИНЕ ДИМИТРОВГРАД
ЗА ПЕРИОД 2017-2021 ГОДИНЕ

Члан 1.

Овом Одлуком усваја се Стратешки план социјалне заштите општине Димитровград за период 2017-2021. године .

Члан 2.

Овом одлуком, омогућава се стручна ревизија Стратешког плана, у периоду од следећа три месеца у складу са препорукама Министарства рада, запошљавања и социјалне политике.

Члан 3.

Саставни део ове одлуке је Стратешки план развоја социјалне заштите општине Димитровград за период од 2017-2021. године.

Члана 4.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном Гласнику гр. Ниша“, а део финансирања примењиваће се од 2017 г.

Број: _____

Дана: _____ . године

СО Димитровград

ПРЕДСЕДНИК

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Правни основ за доношење Одлуке о усвајању Стратешког плана социјалне заштите општине Димитровград је у Закона о локалној самоуправи којим је, између осталог, утврђено да је општина одговорна за вођење целокупног процеса планирања социјалне политике на свом подручју као и за обезбеђивање дела средстава за одрживост финансирања у наредном периоду.

Одлуку о усвајању Стратешког плана социјалне заштите општине Димитровград доноси Скупштина општине сходно члану ____ став ____ тачка ____ Статута општине Димитровград („Сл. Гласник гр. Ниша“. Бр. _____).

Доношењем ове одлуке стварају се услови за развој и унапређење услуга социјалне заштите у општини Димитровград, те тиме и за унапређење положаја грађана са социјалним потребама.

РЕЗИМЕ

Укупне промене политичког, привредног и вредносног система и неповољна демографска кретања, довела су до нарушавања социјалне равнотеже нашег друштва. Последице тих негативних кретања су велики пораст незапослености, сиромаштва и социјалног раслојавања, повећана угроженост деце, немоћних и старих лица услед смањених могућности породица и друштва да остваре своју заштитну улогу. Решавање нагомиланих проблема захтева стратешки приступ планирању развоја социјалне заштите.

Полазну основу за израду Стратешког плана развоја социјалне заштите општине Димитровград за период од 2017. – 2021. године чини Стратегија развоја социјалне заштите општине Димитровград 2006-2011 и Стратегија развоја социјалне заштите Републике Србије. Овај Стратешки план се усмерава ка конкретним реформским захтевима, јачању капацитета у области социјалне заштите, децентрализацији услуга на ниво локалне заједнице, унапређењу постојећих права и услуга у социјалној заштити, јачању интерсекторске сарадње и развијању плурализма пружалаца услуга.

Визија социјалне заштите у општини Димитровград представља жељену будућу ситуацију, односно позитивну промену у области социјалне заштите и гласи:

У општини Димитровград, захваљујући заједничком учешћу грађана/ки и институција, развијена је интегрална социјална заштита и унапређена социјална сигурност осетљивих група грађана/ки која доприноси квалитетнијем животу и остваривању једнаких могућности за све, развијени су механизми финансирања социјалних потреба уз рационално коришћење ресурса, развијена је мрежа услуга високог стандарда и квалитета доступних у природном окружењу и унапређена је информисаност грађана о њиховим правима и дужностима у области социјалне заштите.

Мисија социјалне заштите у општини Димитровград је одраз основног смисла и сврхе рада у овој области друштвеног живота локалне заједнице, као и вредности и убеђења које деле људи укључени у сектор социјалне заштите и гласи:

Унапређење услова за достојанствен живот и активно учешће осетљивих група грађана/ки (корисника/ца) у локалној заједници, засновано на партнерству јавног, приватног и цивилног сектора у развијању и пружању услуга социјалне заштите.

Стратешким циљевима је дефинисано оно што је потребно урадити или кључне промене које је потребно остварити да би се достигла мисија социјалне заштите у општини Димитровград.

Стратешки циљ 1

Развој нових, одржање, унапређење успостављених услуга социјалне заштите у општини Димитровград унапређење доступности услуга социјалне заштите свим грађанима/кама, а нарочито осетљивим групама.

Стратешки циљ 2

Проширење иновативних приступа у области социјалне заштите и јачање интерсекторске сарадње.

Стратешки циљ 3

Побољшање информисаности локалне заједнице о правима и могућностима маргинализованих група и јачање институционалних капацитета пружалаца услуга социјалне заштите.

Стратешки циљ 4

Материјална подршка и други облици материјалне помоћи грађанима/ки на подручју општине Димитровград.

Стратешки циљ 5

Успостављање јединствене базе података грађана/ки који се налазе у стању социјалне потребе која ће се интегрално користити, размењивати и допуњавати.

Стратешки циљ 6

Успостављање система континуираног усавршавања кадрова у институцијама и организацијама које пружају услуге социјалне заштите у циљу развијања њихових потребних и применљивих компетенција.

Стратешки циљ 7

Унапређење рада постојећих и успостављање нових социо-хуманитарних организација и фондација.

Са локалног нивоа подразумева јачање лидерске улоге локалне самоуправе у развоју и вођењу социјалне заштите. Захваљујући активној партиципацији свих укључених у овај процес представља анализу локалног контекста и сходно томе уважава локалне специфичности, почива на реалној процени о томе што може да се постигне у односу на постојеће ресурсе заједнице, подстиче одговорно управљање ресурсима и дефинише обавезе и одговорности.

ТИМ КОЈИ ЈЕ ВОДИО ПРОЦЕС СТРАТЕШКОГ ПЛАНИРАЊА

Формирање међусекторског тела, радне групе за израду Стратешког плана општине Димитровград, процес планирања социјалне заштите на локалном нивоу методолошки је и структуром учесника обезбедио интегративан приступ.

Радну групу за израду Стратешког плана чине представници локалне самоуправе, Центра за социјални рад, здравства, Дома за стара и изнемогла лица, као и представници цивилног сектора.

Испред наведених институција и организација у процесу планирања Стратегије социјалне заштите били су:

1. Драган Милић	8. Драган Величков
2. Дејан Милев	9. Маријола Вучковић
3. Славча Димитров	10. Асен Радоицев
4. Марина Дончев	11. Обрен Глигоријевић
5. Марина Радисављевић	
6. Ана Давитков	
7. Зоран Васов	

СТРАТЕШКИ ПРИОРИТЕТИ

На основу анализе стања и ситуације у општини Димитровград, као и на основу дефинисаних стратешких циљева, приоритетне циљне групе у периоду од 2017.-2021. године су:

- Деца и млади до 26 година;
- Стари;
- Особе са инвалидитетом;
- Незапослени;
- Једнородитељске и породице са проблемима у функционисању;
- Жртве насиља;
- Интерно расељена и избегла лица;
- Роми и ромкиње;
- Породице палијативних и психијатријских болесника/ца и друге маргинализоване групе.

ЦИЉЕВИ ПО ПРИОРИТЕТИМА

Деца и млади до 26 година

1. Унапређење положаја и права деце из маргинализованих породица и деце и младих са сметњама у развоју и стварање могућности за њихово равноправно учешће у друштву кроз програме едукације, олакшице у школовању и стварању бољих услова у образовним институцијама, као и кроз програме запошљавања и samozapoшљавања.
2. Обезбеђење континуираог система заштите деце и младих од занемаривања, злостављања, злоупотреба у складу са начелима Конвенције о дечијим правима и важећим домаћим законима.
3. Превенција социјално неприхватљивог понашања деце и младих и смањење антисоцијалних дела.
4. Унапређење социјалне заштите деце и младих без родитељског старања кроз систем организованих и континуираних програма у локалној заједници и подршка останку у природном окружењу.
5. Побољшање приступачности јавних институција у локалној заједници за ОСИ уклањањем архитектонских баријера у локалној заједници и постављањем одговарајуће саобраћајне сигнализације.
6. Развој и унапређење услуга социјалне заштите кроз увећење напредних и иновативних програма рада.

Стари

1. Унапређење социјалног и здравственог статуса старих у општини Димитровград применом превентивних програма за старе.
2. Побољшање положаја посебно осетљивих група старих у општини Димитровград (стари без породичног старања и физички или психички теже оболели) кроз систем програма који обезбеђују живот старих у природном окружењу.
3. Подизање нивоа свести локалне заједнице о потребама и капацитетима старих особа у општини Димитровград.

4. *Развијање институционалне бриге о старима у локалној заједници којима је неопходна институционална заштита кроз активност Дома за старе у општини Димитровград.*
5. *Јачање улуге помоћ у кући за стара и изнемогла лица и увођење напредних и иновативних програма рада.*
6. *Побољшање положаја посебно старијих лица на подручју општине Димитровград који су жртве занемаривања и породичног насиља.*

Особе са инвалидитетом

1. *Формирање јединствене базе података особа са инвалидитетом на територији општине Димитровград, која је систематизирана по категоријама инвалидности.*
2. *Успостављање стандарда и инструмената за утврђивање потреба особа са инвалидитетом.*
3. *Успостављање отворених модела заштите особа са инвалидитетом – Дневних центара за ОСИ на подручју општине Димитровград где би се реализовао део програма за њихову социјализацију, као и за образовање и стручно оспособљавање.*
4. *Стварање услова за унапређење адекватног и трајног запошљавања теже запошљиве групе – особа са инвалидитетом на подручју општине Димитровград кроз систем континуираних програма за њихова активна укључивања у процес рада уз сарадњу са локалним социјалним партнерима од значаја за ову област.*
5. *Развијање свести грађана/ки и јавног мњења о проблемима особа са инвалидитетом у остваривања права на рад – кроз запошљавање, кроз информативне кампање, континуиране примере добре праксе и запошљавања ОСИ и успешно пружање помоћи у налажењу запошљења, појединачне акције информисања и сл.*
6. *Повећање запослености радно активних ОСИ кроз програме активне сарадњесоцијалних партнера у локалној заједници.*
7. *Побољшање приступачности јавних институција на подручју општине Димитровград за ОСИ, уклањањем постојећих архитектонских баријера и постављањем одговарајуће саобраћајне сигнализације.*

Незапослени

1. *Стварање услова за унапређење запошљавање теже запошљивих група (млади, старији од 45 година, жене, особе са инвалидитетом, Роми/Ромкиње) на подручју општине Димитровград кроз систем континуираних програма за њихово активно укључивање у процес рада уз сарадњу са локалним социјалним партнерима од значаја за ову област.*
2. *Побољшање информисаности појединаца и послодаваца на подручју општине Димитровград о субвенцијама за запошљавање, социјално осетљивих и теже осетљивих група.*
3. *Унапређење положаја одраслих лица (радно способних и лица са сметњама у развоју) из породица у стању социјалне потребе, кроз ангажовање у различитим друштвеним и радним активностима у локалној заједници.*
4. *Увођење социо-хуманитарних програма подршке повећању наталитета у локалној заједници.*
5. *Успостављање програма подршке трудницама и породиљама.*

Једнородитељске и породице са проблемима у функционисању

- 1. Стварање услова за формирање јединствене базе података о једнородитељским породицама на подручју општине Димитровград, са јасно дефинисаним циљевима.*
- 2. Побољшање информисаности једнородитељских породица о успостављеном интегративном програму подршке и помоћи овој категорији становништва.*

Жртве насиља

- 1. Утврђивање прецизних процедура и чврстих партнерстава између јавног и цивилног сектора у процесуирању и поступању у пружању помоћи и подршке жртвама насиља.*
- 2. Развијања свести грађана/ки и јавног мњења о проблемима насиља у породици кроз информативне кампање, континуиране примере добре праксе у области смањења насиља и успешном пружању помоћи жртвама насиља, појединачне акције информисања и сл.*
- 3. Унапређење превенције насиља међу децом предшколског и основношколског узраста кроз систем превентивних, интегративних програма примерених деци тог узраста.*
- 4. Унапређење постојећих професионалних компетенција стручних кадрова који раде са децом, младима и жртвама насиља кроз систем професионалне размене у локалној мрежи, међусекторске и међуинституционалне сарадње.*
- 5. Оснаживање жртава породичног насиља кроз програме психо-социјалне подршке, правне помоћи и економског оснаживања.*

Интерно расељена и избегла лица

- 1. Стварање услова за формирање јединствене базе података о интерно расељеним и избеглим лицима и њиховим социјалним потребама на подручју општине Димитровград са јасно дефинисаним стандардима.*
- 2. Побољшање информисаности о интерно расељеним и избеглим лицима и успостављеном интегративном програму подршке и помоћи овој категорији становништва.*
- 3. Побољшање информисаности појединца и послодавца на подручју општине Димитровград субвенцијама за запошљавање интерно расељеним и избеглим лицима као социјално осетљивих и теже запошљивих група.*

Роми/Ромкиње

- 1. Стварање услова за формирање јединствене базе података о ромској популацији као и њиховим социјалним потребама на подручју општине Димитровград са јасно дефинисаним стандардима.*
- 2. Побољшање информисаности ромске популације о успостављеном интегралном програму подршке и помоћи овој категорији становништва.*
- 3. Спровођење програма превенције маргинализације појединца и породица ромске националности на подручју општине Димитровград, као и развијање других социјалних програма.*
- 4. Побољшање услова за укључивање Рома/Ромкиња на подручју општине Димитровград у системе образовања, професионалног оспособљавања и легалног и одрживог запошљавања.*
- 5. Успостављање интегралног програма подршке младим и старим Ромима/Ромкињама кроз одговарајуће програме помоћи, подршке и услуге социјалне заштите на подручју општине Димитровград.*

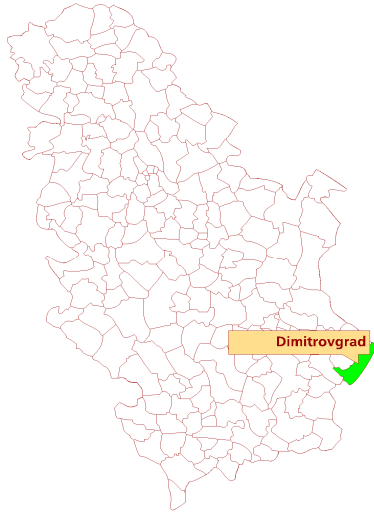
Породице палијативних и психијатријских болесника/ца и друге маргинализоване групе

1. Успостављање интегралног програма подршке породицама са палијативним и психијатријским болесницима/цама кроз одговарајуће програме помоћи, подршке и услуге социјалне заштите на територији општине Димитровград.
2. Побољшање информисаности породицама са палијативним и психијатријским болесницима и другим маргинализованим групама о успостављеном интегралном програму подршке и помоћи овој категорији становништва.

Стратешким планом предвиђени су аранжмани за имплементацију и разрађени су акциони планови за период од 2017.-2021. год. У делу стратешког плана, посвећеном евалуацији и мониторингу, предвиђени су аранжмани за праћење и оцену успешности спровођења циљева Стратегије са индикаторима достигнућа.

Поштовање принципа и циљева овог стратешког плана, локална самоуправа и Савет за интегралну социјалну политику у општини Димитровград, ће подржати, издвајањем буџетске линије за социјална давања и развој социјалне заштите.

Подршку процесу развоја система пружања социјалних услуга на локалном нивоу пружаће и планирање средстава из буџета, сваке године. Учешћем на конкурсима за пројекте подршке развоју система социјалне заштите на локалном нивоу, подизаће се капацитети локалне заједнице за остваривање стратешких циљева.

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ ДИМИТРОВГРАД

Општина Димитровград, поред општина Бела Паланка, Пирот и Бабушница, припада Пиротском округу који се налази у југоисточном делу Србије.

Општина Димитровград се простире на 483 км². У општини, по попису из 2011. године, живи око 10118 становника. Источна граница општине је уједно и државна граница између Р.Србије и Р.Бугарске.

Главни путни правци кроз општину су међународни пут М-1-12 (Ниш-Пирот-Димитровград-Софија) и регионални путеви: Р-121, који се простире на северном делу општине и Р-244, који пролази кроз јужни део општине.

Центар општине, град Димитровград је најисточнији град у Србији. Представља источну капију наше земље према земљама Блиског и Далеког Истока. Налази се на само 3 км од највећег и најфреквентнијег граничног прелаза у Србији. Од Ниша је удаљен 95 км, од Београда 330 км, од Софије 62 км, а од Истанбула 613 км.

Општина, поред града Димитровграда, има још 42 насеља. Територија општине Димитровград је дугуљастог облика, дужине око 70 км, а просечне ширине око 10 км. Структура путева је следећа:

-Магистрални пут:11 км

-Регионални путеви укупне дужине 81 км, од тога :

а) асфалтни коловоз 48 км, б) туцанични коловоз 6 км,

ц) земљани коловоз 12 км, д) непросечена траса 15 км

-Локални путни правци укупне дужине око 130 км, од тога само 7 км је под асфалтом.

Иако је по броју становника општина Димитровград мала општина, у њој живе припадници више народа и националних мањина.

Општина Димитровград је једна од најсиромашнијих општина у Републици.

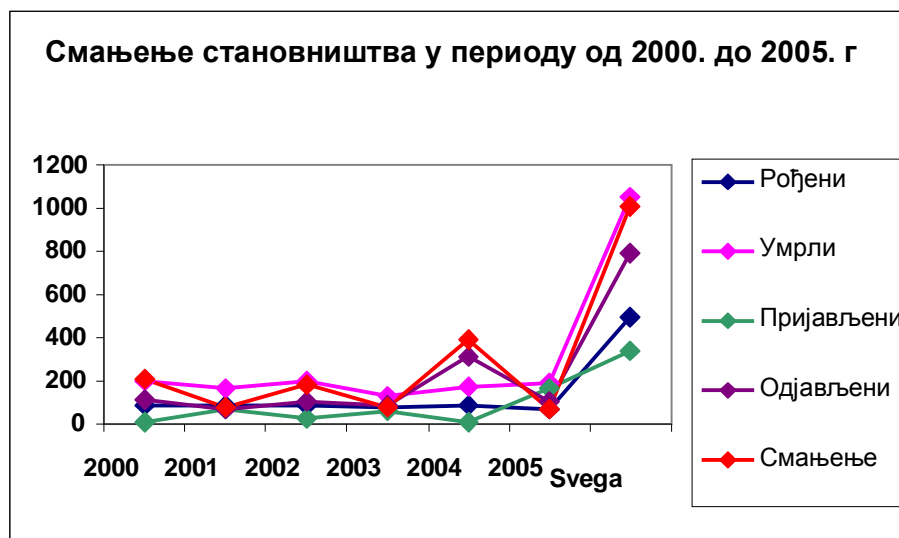
Колапс привреде општина је доживела током деведесетих година пропашћу највећих привредних организација, ГИД и Слобода, а остале раде повремено са непотпуним капацитетом.

Приватни сектор у производњи у Димитровграду још увек не може да надокнади празнину после колапса друштвене производње током деведесетих година. Већина радника је запошљено у државној администрацији и услужним делатностима.

СТРУКТУРА СТАНОВНИШТВА

Општина Димитровград има укупно 10.118 становника, чија је просечна старост преко 45 година.

У општини има 3962 домаћинства, а просечан број чланова по домаћинству је 2,81. На територији општине Димитровград, поред српске егзистирају припадници бугарске и ромске мањине.

Подаци из ове табеле и новог пописа становништва јасно показују да у Димитровграду влада „бела“ куга (разлика рођених и умрлих је 559 и више од двоструко је умрлих у односу на рођене).

Уочљиве су и тенденције негативних миграција те је разлика од 453 у односу пријављених и одјављених за овако малу општину значајна нарочито када се има у виду да општину напуштају понајвише млади, образовани и радно способни.

Старосна структура

	БРОЈ СТАНОВНИКА		ПРОЦЕНАТ	
	Попис 2002	Попис 2011	Попис 2002	Попис 2011
0-9 година	956	693	8,13	6,85
9-19 година	1 226	956	10,44	9,45
20-60 година	6 068	5 214	51,65	51,53
Преко 60 година	3 427	3 255	29,17	32,17

Становништво димитровградске општине од 1948. године па све до данас перманентно смањује. Разлози томе су и економске и политичке природе. До 1991. године становништво града бележи пораст, због индустријализације Димитровграда, а становништво у сеоским МЗ бележи сталан пад. Предвиђања и процене за наредних 15 година говоре о наставку оваког тренда у демографији Димитровграда.

Становништво према националној или етничкој припадности

Подаци/попис	Попис 2002	Попис 2011
Срби	3 005	2 819
Црногорци	15	9
Југословени	472	59
Мадјари	/	/
Македонци	41	38
Муслимани	3	/
Босњаци	/	/
Роми	68	68
Румуни	/	/
Руси	2	2
Бугари	5 836	5 413

Извор података: РЗС

Према званичној националној структури Општине Димитровград јасно указује да знатан број грађана димитровградске општине не жели да се изјасни о свом националном пореклу. Значајно учешће Бугарске националне мањине резултира развијањем грађанских иницијатива, културних, фолклорних и других, као и могућностима прекограничне сарадње и проналажења развојних могућности кроз регионалне иницијативе.

Највећи број људи старосне категорије преко 60 година у димитровградској општини живи у самохраним, најчешће једночланим домаћинствима, која броје од једног до 20 становника, удаљеним од града и по неколико десетина километара. Због недостатка било каквих комуникација, путева, телефона, аутобуских линија, здравствених амбуланти, чак и продавница, ови људи су ускраћени за могућност задовољења основних људских потреба.

Социјална заштита на територији општине Димитровград

Социјална заштита се спроводи кроз активности Центра за социјални рад, удружења грађана и структуре локалне самоуправе. Основу заштите угрожених становника води Центар за социјални рад, као и реализација социјално и породично - правне заштите на подручју општине Димитровград.

Општина Димитровград за финансирање примене Стратегије развоја социјалне заштите издваја перманентно значајна средства из општинског буџета:

година	Укупан буџет општине	Буџет за соц заштиту
2015	464,698,722,00	31,817,575,00
2014	475,375,067,00	33,701,534,00
2013	617,929,500,00	22,592,000,00

Реализацију материјалних права и услуга која су регулисана Одлуком о социјалној заштити Димитровград финансирају се из средстава општинског буџета.

Материјална права:

- једнократна помоћ (за основне животне намирнице, лечење, огрев, набавку школских уџбеника)
- опрема корисника за смештај у установу или другу породицу
- путни трошкови и исхрана пролазника
- накнада трошкова сахране
- решавање стамбених потреба корисника
- ослобађање од плаћања комуналних услуга
- бесплатна ужина и превоз ученика.

Као и услуге:

- дневни боравак за децу са сметњама у развоју
- помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом
- помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе
- центар за хипорехабилитацију
- саветодавно - терапијске и правне услуге
- смештај у прихватилиште – интервентни смештај

Укупан број корисника према активној евиденцији у 2015.години је 1493 што представља 11,35 % у односу на укупан број становника општине (10118).

Кретање укупног броја корисника и њихова структура

Старосна група	2009.	2010.	2011.	2012.	2013	2014	2015
Деца и омладина до 26 година	332	339	393	652	580	540	535
Одрасла лица од 26-65 година	621	647	860	1034	983	848	840
Остарела лица преко 65 година	99	111	109	206	248	151	118
Укупан број корисника	1052	1097	1362	1892	1811	1539	1493

Из упоредног приказа може се видети да се број корисника константно повећавао од 2009. до 2012.године, а да се у наредном периоду смањује.

До смањења броја корисника дошло је због чињенице да су једнократне новчане помоћи корисници НСП могли да користе само у периоду када нису примали НСП (у време паузе од 3 месеца) као и чињенице да поједини корисници ЈНП нису хтели да се радно ангажују.

Број и структура корисника социјалне заштите	2011	2012	2013	2014	2015
Корисници социјалне помоћи (МОП)	220	280	296	307	299
Корисници дечјег додатка	400	377	373	380	382
Корисници туђе неге и помоћи	59	59	75	87	83

Корисници установа за смештај корисника	31	25	31	46	48
Корисници једнократне помоћи	1113	963	826	744	691
Број деце на хранитељству	6	6	7	6	6
Број хранитељских породица	4	4	5	6	6
Број деце смештених у установама	/	/	/	2	1
Број старијих смештених у домове	22	16	21	31	35

Новчану социјалну помоћ је у току 2015.године користило укупно 299 породица и то месечно између 162 и 255 породица. Износ НСП у децембру се кретао од 7.898,00 динара за једночлана домаћинства до 27 643,00 динара за домаћинства са шест и више чланова.

Министарство рада, запошљавања и социјалне политике је свим корисницима НСП исплатило укупно 27.070.660,00 динара.

Корисници НСП према полу и старости у 2015. години

Старосне групе	По полу		
	М	Ж	Укупно
Деца (0-17)	86	104	190
Млади (18-25)	34	45	79
Одрасли (26-65)	209	166	375
Старији преко 65	8	11	19
укупно	338	325	663

Корисници НСП према пребивалишту полу у 2015.годину

Пребивалиште	По полу		
	М	Ж	Укупно
Град	187	200	387
Село	150	125	275
Укупно	337	325	662

Упоредни приказ броја корисника ТНП за период 2010. – 2015.године

Број корисника додатка за помоћ и негу						
Година	Основно право	Основно право и увећани додаток	Разлика до основног права	Разлика до увећаног додатка	Само увећани додаток	Укупан број корисника
2010.	19	19	3	0	17	58
2011.	17	17	3	4	18	59
2012.	18	14	3	5	19	59
2013.	22	14	3	5	31	75
2014.	26	16	3	6	36	87
2015.	19	14	3	5	42	83

Породично насиље

У 2015. год. број пријављених случаја насиља у породици је 32.. У 7 случаја се радило о физичком насиљу, а у 25 случаја о психичком насиљу. Највише је насиља било над брачним и ванбрачним партнерима – 24 , над родитељима – 6 и млади – 2.

Малолетничко ризико понашање

У току 2015. године евидентирано је 17 малолетника из категорије малолетних лица са поремећајем у понашању. Пружање помоћи у васпитању и развојним проблемима деце и омладине са поремећајима у понашању огледало се у раду са 6 кривично одговорним малолетницима и 11 кривично неодговорним (млађим од 14 година) малолетника.

1) Услуге социјалне заштите

Услуга Дневни боравак за децу са сметњама у развоју реализовало је удружење грађана „Баланстра“, а финансирана је из буџета локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе је за ову услугу у буџету при Центру планирала 690.000,00 динара, те су средства у износу од 689.231,16 динара по налогу локалне самоуправе пренета пружаоцу услуге удружењу „Баланстра“. Ову услугу користило је 26 деце.

Од јануара 2014.год. Услугу Дневни боравак пружа удружење „Цариброд“, а средства која су издвојена из буџета локалне самоуправе износе 4.852.088,00

У оквиру Дневног боравка реализован је напредни програм - инклузивна радионица.

Услуге Помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и Хипотерапија успостављене су 2011.год. из ИПА фондова, тренутно се финансирају из буџета локалне самоуправе у износу од 1.939.400,00

Удружење „Цариброд“ је за спровођење услуга ангажовало 14 радника и то: стручног сарадника психолога, стручног сарадника логопеда, стручног сарадника специјалног педагога, физиотерапеута, медицинску сестру, васпитачице и помоћно особље. У 2015.години наставиће са пружањем наведених услуга.

Услуга Помоћ у кући старима и особама са инвалидитетом реализована је у 2012.години преко удужења „Хендикеп“. Услуга је финансирана из пројекта преко Министарства за државну управу и локалну самоуправу и из буџета локалне самоуправе. Услугу је користило 78 корисника од којих су 46 из града и 32 са села. У пружању услуга ангажовано је 10 геронтодомаћица.

У 2012.години вршена је и подела одеће и обуће добијене из Министарства финансија, Пореске управе Ниш у књиговодственој вредности од 3.252.425,93 динара. Ради се о роби која је од стране инспекције Пореске управе Ниш одузета у поступку контроле и која је у више наврата изложена продаји путем јавног оглашавања, али није продата ни по сниженим ценама. Ради смањења трошкова складиштења и чувања и ослобађања простора за складиштење нове робе у централном магацину, та роба је уступљена Центру за социјални рад без накнаде, а ради задовољавања социјалних потреба корисника.

	2016.	2015.	2014.	2013.
Дневи Боравак за децу и младе са сметњама у развоју	23	20	16	16
Хипорехабилитација	26	20	16	16
Помоћ у кући за децу и младе са сметњама у развоју	10	/	10	10

Здравствена заштита на територији општине

На основу Закона о здравственој заштити (сл. Гласник РС 107/05) и складу са Уредбом о плану мреже здравствених установа (Сл. Гл. РС 42/06) у општини Димитровград функционише Дом здравља са стационаром.

Дом здравља Димитровград обавља примарну здравствену делатност предвиђену законом и то:

- Заштита и унапређење здравља;
- Спречавање и рано откривање болести, лечење, рехабилитација оболелих и повређених;
- Превентивна здравствена заштита групација становништва изложених повећаном ризику обољевања и осталих станвника;
- Здравствено васпитање и саветовања, ради очувања и унапређења здравља;
- Превенција, рано откривање малигних болести;
- Превенција, откривање и лечење болести уста и зуба;
- Патронажне посете, кучни лечење и медицинска нега;
- Хитна медицинска помоћ и санитетски превоз;
- Заштита менталног здравља;
- Палијативно збрињавање;
- У стационару се пружа болничка здравствена заштита и обавља друге послове у скалду са законом;

У обављању здравствене делатности на примарном нивоу Дом здравља Димитровград промовише здравље и пружа превентивне, диганостичке, терапијске и рехабилитационе услуге за све категорије становника из области опште медицине, педијатрије, гинекологије и акушерства, пнеумофтизиолошке заштите, хитне медицинске помоћи, поливалентне патронаже, здравствене неге, стоматологије, физикалне медицине и рехабилитације, интерне медицине, радиолошке, ултразвучне и лабораторијске дијагностике.

Ангазовањем лекара специјалиста-консултаната из Опште болнице Пирот у Дому здравља, пружају се и услуге из области неуропсихијатрије, физикалне медицине и хирургије и офталмологије.

Tabela 1. Витални индекси становништва општине Димитровград:

Година	2002.	2008.	2012.
Стопа наталитета (%)	8,9	6,0	4,7
Стопа опште смртности (%)	20,0	19,8	17,5
Стопа смртности одојчади	0	0	0
Стопа природног прираштаја	-11	-13,8	-12,9

Службе	Укупан број становника	Број становника једном лекару
Предшкљска деца	396	396
Школска деца	1.085	1.085
Здравствена заштита жена	4.190	4.190
Здравствена	0	0

заштита радника		
Општа медецина	8.142	1.018
Стоматолошка	9.612	4.806
заштита		

У циљу ефикаснијег и рационалнијег обављања делатности и контроле стручног рада, у Дому здравља Димитровград организовано је пет служби:

- Служба за здравствену заштиту одраслих становника и запослених са хитном медицинском помоћи, кућним лечењем и стоматолошком здравственом заштитом одраслих;
- Служба за здравствену заштиту предшколске и школске деце и жена са поливалентном патронажом и дечијом и превентивном стоматологијом;
- Служба за радиолошку и лабораторијску дијагностику у специјалистичко-консултативну делатност;
- Служба стационара;
- Служба за правне, економско- финансијске, техничке полове и друге сличне послове.

У оквиру службе за здравствену заштиту одраслих становника просторно су издвојене амбуланте у селима Смиловци, Изатовци, Трнски Одоровци, Поганово и Доња Невља у којима се обавља делатност из области опште медицине од стране тима изабраног лекара, једном недељно. Поред тога тим који ради у теренским амбулантама, здравствене услуге пружа и у селима: Драговита, Радејна, Височки Одоровци, Пртопопинци, Петрлаш и Сенокос.

У шестој здравственој амбуланти, у Жељуши, ради тим изабраног лекара опште медицине, сваког радног дана са пуним радним веременом.

Од грађевинских објеката два су у граду (зграда Дома здравља и зграда стационара), пет објеката је у селима (Смиловци, Изатовци, Трнски Одоровци, Поганово и Доња Невља) и један објекат на граничном прелазу Градина.

Током 2015. Године завршен је у потпуности пројекат енергетске ефикасности изградњом котларе на пелет а 2016.године извршена је реконструкција и адаптација простора за ренген апарат, као и набавка новог дигиталног ренгена, набављено ново санитарско возило, извршена реконструкција стоматолошке ординације уз набавку нове стоматолошке столице. Набављен је и нов биохемијски стабилизатор за потребе лабораторије и извршена реконструкција у селу Изатовци.

Дом здравља располаже следећом опремом:

- Медицинска опрема
- Канцеларијска опрема
- Рачунарска опрема
- Возни парк

Кадровски капацитети

Укупан број запослених на одређено и неодређено време у 2015.год. у Дому здравља Димитровград одређује „Кадровски план за Дом здравља Димитровград за 2015.год.“ донет од стране Министарства здравља Р. Србије.

У Дому здравља Димитровград укупно је запослено 94 радника и сви су уговорени радници са РФЗО-ом:

- 78 радника за примарну здравствену заштиту,
- 12 радника за секундарну здравствену заштиту и
- 4 радника за стоматолошку здравствену заштиту.

Квалификациона структура 94 запослена је следећа:

- 16 доктора медицине, од тога 9 су специјалисти,
- 2 доктора стоматологије,
- 1 доктор биохемичар,
- 5 медицинских сестара- техничара са вишом стручном спремом,
- 46 медицинске сестре-техничари са средњом стручном спремом
- 2 стоматолошке сестре техничари са средњом стручном спремом
- 22 немедицинских радника

Образовање

- У општини Димитровград функционише предшколска установа „8.септембар“ са три објекта (Лептирић, Пчелица и Колибри), у којима има укупно 205 деце. У установи у сталном радном односу ради 38 радника.
- У Димитровграду има једна основна школа „Христо Ботев“, са четири истурених одељења и укупно 584 ученика. Издвојена одељења се налазе у 3 села са укупно 40 ученика од тога у три села школу похађа 3 ученика.
У школи ради укупно 74 наставника, сви предмети у настави су стручно заступљени.
- У Димитровграду има једна средња школа, Гимназија „Св.Ћирило и Методије“ која образује два профила кадрова. Тренутно су у комбинацији гимназија општег смера и туристички техничари. Гимназија има 15 одељења- 8 гимназијских (од тога 4 одељења спроводе наставу на српском а 4 на бугарском језику) и 7 туристичких (од тога 3 одељења спроводе наставу на српском а 4 на бугарском језику). Укупно има 235 ученика и 54 професора.
- У Димитровграду постоји истурено одељење Високе пословне школа из Блага.
Школу похађа око 250 студената, а има четири одсека:
  1. Туризам и угоститељство
  2. Порез и царина
  3. Финансије и рачуноводство
  4. Рачунарство и информатика
  5. Менаџмент

Од 2012. године уведене су и специјалистичке студије за све смерове.

Остали институционални капацитети општине Димитровград

На територији општине Димитровград има 42 месне заједнице (МЗ). Свака МЗ има своје руководство, на чијем је челу председник МЗ. Руководство МЗ се бира на Збору МЗ, а ради волонтерски.

Буџет сваке МЗ се састоји од прикупљених средстава за неку активност (израда путева, водоводне мреже, сређивања гробља, израда канализационе мреже, довод нисконапонске мреже електричне енергије и сл .) и средстава које добијају као донацију из Буџета општине, из посебне ставке „Помоћ МЗ“.

На планирање Буџета, МЗ утичу преко давања својих предлога која од комуналних делатности, или друге активности, треба да се реализије у наредној години на територији МЗ. Из праксе се може рећи да су жеље МЗ далеко изнад могућности општинског Буџета.

Свака МЗ има списак својих становника, али за сваку МЗ службени подаци се добијају, јер се тамо воде, из матичне службе општине. МЗ дају своје предлоге и мишљења за сваку акцију која се води на територији општине. МЗ редовно дају своје предлоге ком лицу је потребна материјална или друга помоћ.

Одлуком скупштине општине формиран је одбор за смањење сиромаштва који за сада је у фази конципирања свог рада и са перспективом да буде значајан фактор у превенцији и сузбијању сиромаштва.

У општини Димитровград је активно неколико невладиних организација од којих су неке са значајним резултатима у свом деловању:

- Натура балканика
- Удружење „Цариброд“
- НВО Баланстра
- КИЦ „Цариброд“
- Друштво „Ром Цариброд“
- Савез пензионера Димитровград
- Удружење хендикепираних лица „Хендикеп“ Димитровград
- Црвени крст Димитровград
- Национални савет Бугарске мањине

У општини су релативно добро заступљене Институције културе и културни садржаји.

Библиотека у оквиру које делује и издавачка делатност и промоција књига народа и народности као и техничка радионица за рад са младима из области литературе, ликовне уметности и позоришна делатност.

У Димитровграду је 110 година активно позориште које функционише у оквиру Центра за културу, у коме се налази и фолклорни ансамбл од 160 аматера и уметничка галерија са традиционалном интернационалном ликовном колонијом „Погановски манастир“.

Поред Димитровграда Домови културе постоје још у 18 МЗ и у функцији су претежно за одржавање састанак, одржавања културно-уметничких приредби и друго.

Заједнички рад система месних заједница, скупштинског одбора за смањење сиромаштва и невладиних организација са радном групом за израду и примену стратешког плана омогућиће свеобухватну, координисану и правовремену имплементацију Стратешког плана развоја социјалне заштите у општини.

1. ВИЗИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ ДИМИТРОВГРАД

Визија социјалне заштите у општини Димитровград представља жељену будућу ситуацију, односно позитивну промену у области социјалне заштите у локалној заједници којој теже сви локални актери и која изражава њихову замисао каква би област социјалне заштите требало да буде у будућности, када се успешно примени Локална стратегија социјалне заштите. Стратегија се заснива на следећим елементима: јасно разумевање садашњих проблема, ситуације и расположивих ресурса, као и оних ресурса за које се очекује да ће бити на располагању; разматрање и разумевање покретачких фактора и трендова и препознавање препрека спровођењу реформе; сагледавање перспективе кључних актера социјалне заштите у локалној заједници.

Визија социјалне заштите у општини Димитровград гласи:

У општини Димитровград, захваљујући заједничком учешћу грађана/ки и институција, развијена је интегрална социјална заштита и унапређена социјална

сигурност осетљивих група грађана/ки која доприноси квалитетнијем животу и остваривању једнаких могућности за све, развијени су механизми финансирања социјалних потреба уз рационално коришћење ресурса, развијена је мрежа услуга високог стандарда и квалитета доступних у природном окружењу и унапређена је информисаност грађана о њиховим правима и дужностима у области социјалне заштите.

2. МИСИЈА СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ У ОПШТИНИ ДИМИТРОВГРАД

Мисија социјалне заштите у општини Димитровград је одраз основног смисла и сврхе рада у овој области друштвеног живота локалне заједнице, као и вредности и убеђења које деле људи укључени у сектор социјалне заштите и гласи:

Унапређење услова за достојанствен живот и активно учешће осетљивих група грађана/ки (корисника/ца) у локалној заједници, засновано на партнерству јавног, приватног и цивилног сектора у развијању и пружању услуга социјалне заштите.

3. ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Принципи и вредности на којима почива Стратешки план социјалне заштите општине Димитровград представљају скуп заједничких уверења којима ће се водити сви актери социјалне заштите у локалној заједници. Ови принципи и вредности се односе на пружаоце услуга у процесу интеракције са корисницима-цама и у међусобној комуникацији, као и на комуникацију корисника-ца према пружаоцима услуга.

- Одговорност и законитост у раду подразумеваће спровођење одговорних одлука, преузимање одговорности за властите поступке, прихватање сопствених грешака и спремност да се мењамо.
- Доследно поштовање закона, норми, прописа, правила и усклађивање постојећих реформи.
- Интегрални приступ и партнерство у пружању услуга социјалне заштите на локалном нивоу,
- Задовољавање социјалних потреба грађана-ки као један од приоритета локалне заједнице,
- Партнерство пружалаца услуга из различитих сектора и партнерство пружалаца и корисника-ца услуга,
- Једнаке могућности и одсуство сваке врсте дискриминације корисника-ца и пружалаца услуга социјалне заштите,
- Транспарентност рада пружалаца услуга социјалне заштите у локалној заједници која се заснива на континуираном праћењу реализације Локалне стратегије, периодичним евалуацијама и извештавању јавности,
- Узајамно уважавање и толерантност између свих актера социјалне заштите,
- Хуманост, солидарност, осетљивост на туђе проблеме, спремност да се помогне (финансијски, физички, материјално, духовно);
- Доступност и економичност услуга свим корисницима-цама,
- Поштовање најбољег интереса корисника-ца, укључујући и учешће самих корисника-ца у избору услуга,
- Поштовање личности, људских и мањинских права и индивидуализовани приступ кориснику-ци,
- Активна партиципација корисника-ца у креирању иновативних услуга социјалне заштите,
- Компетентност пружалаца услуга изражена кроз њихову стручност, одговорност и професионализам у раду.

4. АНАЛИЗА ПРИОРИТЕТНИХ ЦИЉНИХ ГРУПА

Анализа контекста обухватила је анализу стања и анализу заинтересованих страна („стакхолдерс“) сваку циљну групу дефинисану као приоритетну у времену трајања овог стратешког документа. Анализа стања је обављена техником SWOT анализе, анализом документације о правима у области социјалне заштите и издвајањима за социјалну заштиту из буџета локалне самоуправе, као и друге документације релевантне за област социјалне заштите. Анализа заинтересованих страна је обављена кроз неколико фаза: идентификовање заинтересованих страна; разликовање крајњих корисника-ца и кључних партнера анализа одабраних заинтересованих страна коришћењем технике „Матрица за анализу заинтересованих страна“.

Одлуком о социјалној заштити општине Димитровград дефинисана су следећа права корисника и услуге.

права:

- једнократна помоћ
- опрема корисника за смештај у установу или другу породицу
- путни трошкови и исхрана пролазника
- накнада трошкова сахране
- обезбеђивање огрева
- решавање стамбених потреба корисника
- ослобађање од плаћања комуналних услуга
- бесплатна ужина и превоз ученика.

услуге:

- дневни боравак за децу са сметњама у развоју
- помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом
- помоћ и нега у кући за одрасле и старије особе
- центар за хипорехабилитацију
- саветодавно - терапијске и правне услуге
- смештај у прихватилиште – интервентни смештај

У току претходне три године, општина Димитровград је издвајала за социјалну заштиту средства предвиђена Законом као обавезна за ову област. У складу са укупним трендом пораста локалног буџета и та средства су се повећавала године. Обим средстава је омогућавао задовољавање минималних потреба у области социјалне заштите.

4.1. АНАЛИЗА СТАЊА У СЕКТОРУ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

SWOT АНАЛИЗА

S <u>Предности</u>	W <u>Слабости</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Самосталане институције социјалне заштите: Центар за социјални рад, Дом за стара и изнемогла лица • Усмереност локалне самоуправе на системски приступ решавању социјалних проблема <ul style="list-style-type: none"> • Развијени институционални капацитети за приступ интегративној социјалној заштити (Одбор за смањење сиромаштва, грађанске иницијативе, примарна здравствена заштита, мрежа месних канцеларија) • Успостављен локалне услуге социјалне заштите • Развијени капацитети за управљање програмима међународних донатора • Реализовани бројни пројекти социјалне заштите кроз партнерство јавног и цивилног сектора • Постигнути резултати у досадашњим заједничким пројектима 	<ul style="list-style-type: none"> • Велики број незапослених радника свих категорија, услед краха привреде • Ограничен капацитет Дома за стара и изнемогла лица • Архитектонске баријере • Велики број лица у стању социјалне потребе, посебно ОСИ, старих и дугорочно незапослених • Стална и селективна депопулација општине <ul style="list-style-type: none"> • Лоша инфраструктура и јавни превоз до удаљених МЗ • Превисоки циљеви које себи постављају запослени у систему социјалне заштите – „сагоревање“ запослених • Недовољан информисаност о разноврсним могућностима едукације стручног кадра • Немотивисаност дела кадра за стручно усаврашавања • Недовољна технолошка обученост и опремљеност
O <u>Могућности</u>	T <u>Претње</u>
<ul style="list-style-type: none"> • Препознат интерес за стварање партнерских односа између служби владиног и невладиног сектора у циљу развијања алтернативних облика заштите старих и инвалидних лица и других ризичних група • Успостављена међусекторска сарадња у разним областима • Партнерски пројекти са страним и домаћим НВО • <u>Разумевање и подршка локалне самоуправе, посебно код развијања нових услуга у заједници</u> • Синергија јавног сектора и грађанских иницијатива у приступу социјалној заштити 	<ul style="list-style-type: none"> • Мала издвајања у републичком Буџету за рад Центра за социјални рад Мале и нередовне пензије, посебно пољопривредних пензионера • <u>Честа промена власти</u> • Велика незапосленост • Неразвијена инфраструктура (путеви, телефонска мрежа...) • Централизован систем финансирања • Лоша законска регулатива у погледу материјалног обезбеђења породице

4.2. АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

Заинтересоване стране

Крајњи корисници-це	Кључни партнери
<ul style="list-style-type: none"> • Деца и млади (са сметњама у развоју, без родитељског старања, из непотпуних породица, жртве насиља – занемарена и злостављана деца, са поремећајима у понашању, из породица са поремећеним односима, малолетни делинквенти) • Особе са инвалидитетом (ОСИ) • Стари (материјално угрожени, без породичног старања, са инвалидитетом и психичким сметњама, злостављани и заменарени) • Незапослени • Жене • Породице корисника различитих социјалних услуга • Самохране родитељи • Особе са психичким сметњама	<ul style="list-style-type: none"> • ЦСР • ОПШТИНА • ПОЛИЦИЈА • ДОМ ЗДРАВЉА • ОСНОВНА ШКОЛА • ГИМНАЗИЈА • КОРИСНИЦИ • САВЕТ РОДИТЕЉА ШКОЛЕ • УДРУЖЕЊЕ „ЦАРИБРОД“ • УДРУЖЕЊЕ „ХЕНДИКЕП“ • МИНИСТАРСТВО РАДА, ЗАПОШЉАВАЊА; БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА • РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СЗ • ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД • УДРУЖЕЊЕ СЛЕПИХ И СЛАБОВИДИХ • УДРУЖЕЊЕ ИНВАЛИДА РАДА • УДРУЖЕЊЕ ПЕНЗИОНЕРА • ДОМ ЗА СТАРАИ ИЗНЕМОГЛА ЛИЦА • ЦРВЕНИ КРСТ

Циљна група ДЕЦА, МЛАДИ

Деца и млади (до 26 година старости) чине 22,4% од укупног броја становника општине Димитровград. Кретање укупног броја корисника и њихова структура

Старосна група	2009.	2010.	2011.	2012.
Деца и омладина до 26 година	332	339	393	652

Успостављене локалне услуге социјалне заштите:

Услуга Дневног боравка за децу са сметњама у развоју обезбеђује структуриране активности усмерене на развој практичних вештина за свакодневни живот, које у највећој мери омогућавају самосталност, развој и одржавање социјалних, когнитивних и физичких функција деце са сметњама у развоју. У Дневном боравку се спроводе радионице и то: музичке, ликовне, по Монтесори програму, слободне активности, писање домаћих задатака, спремање различитих приредби, излети, рад на изградњи хигијенских навика, рад на изградњи социјалних и навика правилног комуницирања са другима и сл.

Помоћи у кући за децу са сметњама у развоју и њихове породице је подршка у задовољавању свакодневних животних потреба у сопственим домовима, како би се унапредио и одржао квалитет живота и спречио или одложио одлазак у институције. Све активности које се реализују доприносе оснаживању породице и осамостаљивању детета.

Центар за хипорехабилитацију пружа услуге хипотерапије, терапијског јахања и спортско-рекреативног јахања, и као такав, представља специфичан вид физикалне терапије, подпомаже социјализацији, подиже квалитет живота на виши ниво и на тај начин оправдава своје место у рехабилитацији особа са сметњама у развоју. Све активности се спроводе на нивоу часа, за сваки час се врши припрема и час траје око 45 мин.

Проблеми и дијагноза стања

- Врло изражен процес осиромашења породице и деце у локалној заједници
- Повећан број дисфункционалних породица,
- Пораст насиља међу вршњацима и насиља у породици, као и пораст делинквентног понашања нарочито израженог код старијих малолетника
- Перманентни недостатак средстава за одрживост постојећих и развој нових услуга за децу са инвалидитетом
- Недостатак културно-спортских, забавних и едукативних садржаја за квалитетно проведено време ван школског времена, као и селективна доступност тих садржаја, претежно деци из породица са високим приходима.
- Лака доступност и повећано конзумирање психо-активних супстанци.
- Недовољна партиципација деце и младих у анализирању њихових потреба и проблема, као предлагању могућих решења.

Снаге:

ПРОТОКОЛ О САРАДЊИ НВО И ЦСР И ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР

СЕРТИФИКОВАНЕ НЕГОВАТЕЉИЦЕ

СЕРТИФИКОВАНИ ЗА РАД У ЦЕНТУ ЗА ХИПРЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ПСИХОЛОГ И ЛОГОПЕД

ОДЛУКА О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

ФИНАНСИЈСКА ПОТПОРА ЗА УСЛУГЕ ДНЕВНИ БОРАВАК И ЦЕНТАР ЗА ХИПРЕХАБИЛИТАЦИЈУ, ПОМОЋ У КУЋИ ЗА СТАРЕ

НВО СА ИСКУСТВОМ ЗА РАД СА ДЕЦОМ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЛЕР

ПРВИЛНИЦИ ЗА УСЛУГЕ ДБ, ПОМОЋ У КУЋИ И ХИПОРЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ЛИЦЕНЦИРАНА УДРУЖЕЊА ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГЕ ПОМОЋ У КУЋИ

БЕСПЛАТАН ПРЕВОЗ УЧЕНИКА

БЕСПЛАТНА УЖИНА ЗА ДЕЦУ (ДЕТЕ ЧИЈИ СУ РОДИТЕЉИ КОРИСНИЦИ НСП,

ТРЕЋЕ И СВАКО НАРЕДНО ДЕТЕ У ПОРОДИЦИ, ДЕЦА СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ, ДЕЦА БЕЗ РОДИТЕЉСКОГ СТАРАЊА, ДЕЦА ИЗБЕГЛИЦА И РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА, ДЕЦА САМОХРАНИХ РОДИТЕЉА)

НАГРАДЕ НАЈУСПЕШНИЈИМ УЧЕНИЦИМА

БЕСПЛАТАН БОРАВАК У ПРЕДШКОЛСКОЈ УСТАНОВИ ДЕЦЕ ЧИЈИ СУ РОДИТЕЉИ У СТАЊУ СОЦИЈАЛНЕ ПОТРЕБЕ

БЕСПЛАТНИ УЏБЕНИЦИ

СТИПЕНДИЈЕ УЧЕНИЦИМА И СТУДЕНТИМА

БЕСПЛАТНИ НОВОГОДИШЊИ ПАКЕТИЋИ

ПРОСТОР ЗА РАД ДНЕВНОГ БОРАВКА И ЦЕНТРА ЗА ХИПОРЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ЕДУКАЦИЈА О ЗДРАВИМ СТИЛОВИМА ЖИВОТА

СУБВЕНЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И САМОЗАПОШЉАВАЊЕ

ОБЕЗБЕЂЕНИ МОБИЛНИ НАСТАВНИ ТИМОВИ

КОРИШЋЕЊЕ БЕСПЛАТНИХ ЛОГОПЕДСКИХ УСЛУГА ДЕЦЕ ОПШТЕ ПОПУЛАЦИЈЕ

ПОМОЋ СУПРУЖНИЦИМА ПРИЛИКОМ ВЕНЧАЊА

ПОМОЋ ЗА ПРВО, ДРУГО, ТРЕЋЕ И ЧЕТВРО ДЕТЕ

Слабости/мане:

НЕДОВОЉНА ФИНАСИЈСКА СРЕДСТВА

НЕАДЕКВАТНИ ОБЈЕКАТ ЗА ПРУЖАЊЕ УСЛУГЕ ДНЕВНИ БОРАВАК

Могућности:

КОНКУРСИ МИНИСТАРСТВА И ЕУ, ЗДРАВСТВА И ОБРАЗОВАЊА

Претње:

ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА КОЈА ИМА ИМПЛИКАЦИЈУ НА ЛОКАЛНЕ УСЛУГЕ И ЊИХОВО ФИНАСИРАЊЕ

НЕСТАБИЛАН ОДНОС ПРЕМА ЕУ

Главне препоруке за функционално и оперативно унапређење (шта би било најбоље да се уради са групом)

- промоција услуге на регионалном нивоу
- унапређење капацитета пружаоца услуга
- Сензибилизација локалне заједнице за проблеме деце и младих.
- Сензибилизација деце и младих за другачији приступ у задовољењу сопствених потреба.
- Јачање улоге породице за успешније родитељство.
- Оснаживање релевантних служби и институција која се баве децом и младима.
- Развијање превенције и повећан обухват деце и младих превентивним програмом.
- Флексибилнији критеријуми локалне самоуправе за остваривање права на материјално обезбеђење породицама које су посебно угрожене сиромаштвом.

Циљна група СТАРИ

Становништво општине Димитровград је у сталној тенденцији старења. Највећи број људи старосне категорије преко 60 година у димитровградској општини живи у самохраним, најчешће једночланим домаћинствима, која броје од једног до 20 становника, удаљеним од града и по неколико десетина километара. Због недостатка било кавих комуникација, путева, телефона, аутобуских линија, здравствених амбуланти, чак и продавница, ови људи су ускраћени за могућност задовољења основних људских потреба.

Старосна група	2009.	2010.	2011.	2012.
Остарела лица преко 65 година	99	111	109	206

Проблем и дијагноза стања

- Недостају услуге које обезбеђују живот у природном окружењу;
- Недовољна доступност услуга социјалне заштите, посебно у руралном подручју;
- Недостаје активна партиципација корисника-ца;
- Недовољно је развијен интегрални приступ различитих актера из локалне заједнице;
- Неразвијен цивилни сектор у области бриге о старима – нема невладиних организација које се доминантно баве старима или које су основали сами стари.

Снаге:

ПОСТОЈАЊЕ ДОМА ЗА СТАРЕ

ПРОТОКОЛ О САРАДЊИ НВО И ЦСР И ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР

СЕРТИФИКОВАНЕ НЕГОВАТЕЉИЦЕ

ОДЛУКА О СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ

ФИНАНСИЈСКА ПОТПОРА ЗА УСЛУГУ ПОМОЋ У КУЋИ ЗА СТАРЕ

НВО ЗА СТАРЕ

КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЛЕР

ПРВИЛНИЦИ ЗА УСЛУГЕ ПОМОЋ У КУЋИ

ПРАВНА И НОРМАТИВНА РЕГУЛАТИВА УСПОСТАВЉАЊА УСЛУГА

ПОСТОЈАЊЕ УСЛУГЕ ПОМОЋ У КУЋИ

ФИЗИЧКА ПРИСТУПАЧНОСТ, КЊИЖАРА, ГРАДСКЕ БИБЛИОТЕКЕ, БОЛНИЦЕ ДОМА ЗДРАВЉА, ПОШТЕ И ГЛАВНЕ УЛИЦЕ И ЦСР-А

СЕНЗИБИЛАНОСТ ОПШТИНЕ И ГРАЂАНА ЗА ПОТРЕБЕ ОСИ (ДОКАЗ КРОЗ ТРИ УСЛУГЕ)

ПОСТОЈАЊЕ ПЕНЗИОНЕРСКОГ УДРУЖЕЊА И КЛУБА

Слабости/мане:

НЕДОВОЉНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

СПЕЦИФИЧНА ЗНАЊА И ВЕШТИНЕ ПРОФЕСИОНАЛАЦА

ПОТПЛАЋЕНОСТ ПРОФЕСИОНАЛАЦА ЗА РАД У ЛОКАЛНИМ УСЛУГАМА
НЕДОСТУПНОСТ УСЛУГЕ ДОМА ЗА СТАРЕ КОРИСНИЦИМА ЗБОГ ВИСОКЕ ЦЕНЕ
ФИЗИЧКА НЕДОСТУПНОСТ – УДАЉЕНА СЕЛА
РЕДАК И НЕРЕДОВАН ТРАСПОРТ ДО СЕОСКИХ ПОДРУЧЈА
НЕДОВОЉНО РАЗВИЈЕНА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА СТАРИХ ЛИЦА СА СМЕТЊАМА У
РАЗВОЈУ

Могућности:

КОНКУРСИ МИНИСТАРСТВА И ЕУ, ЗДРАВСТВА И ОБРАЗОВАЊА
ПРОМЕНА ПРАВЦА СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ
ИЗМЕНЕ ЗАКОНА

Претње:

ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА КОЈА ИМА ИМПЛИКАЦИЈУ НА ЛОКАЛНЕ УСЛУГЕ И НЈИХОВО
ФИНАСИРАЊЕ
НЕСТАБИЛАН ОДНОС ПРЕМА ЕУ
ПАД ЖИВОТНОГ СТАНДАРДА

Главне препоруке за функционално и оперативно унапређење (шта би било најбоље да се
уради са групом)

Препоруке

- Развијање програма који обезбеђују живот старих у природном окружењу кроз:
  - Сервиси за подршку старима и њиховим породицама (кућна нега и лечење, храна на точковима, услуге прања рубља и сл.);
  - Организовање дневног центра и организовање клубова;
  - Популаризацију породичног смештаја старих;
  - Развијање волонтерских мрежа за помоћ старима у оквиру месних заједница;
  - Константна информисаност локалне заједнице о стању и потребама старих;
  - Подстицање развоја цивилног сектора који ће се бавити пружањем алтернативних услуга старима.
  - интензивирање сарадње локалих стакхолдер-а
  - унапређење физичке приступачности локалних институција

5. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

Стратешким циљевима је дефинисано оно што је потребно урадити или кључне промене које је потребно остварити да би се достигла мисија социјалне заштите у општини Димитровград. Сви стратешки циљеви су везани за ресурсе којима располаже заједница и могућности које су оствариве у средњорочном периоду. Лимитираност обухвата приоритетних циљних група као и стратешких циљева детерминисана је искуством у примени првог стратешког плана и усмерена је на ефективност и изводљивост планираних задатака овим стратешким документом.

Стратешки циљ 1

Развој нових, одржање, унапређење успостављених услуга социјалне заштите у општини и унапређење доступности услуга социјалне заштите свим грађанима/кама, а нарочито осетљивим групама.

Стратешки циљ 2

Проширење иновативних приступа у области социјалне заштите и јачање интерсекторске сарадње.

Стратешки циљ 3

Побољшање информисаности локалне заједнице о правима и могућностима маргинализованих група и јачање институционалних капацитета пружалаца услуга социјалне заштите

Стратешки циљ 4

Материјална подршка и други облици материјалне помоћи грађанима/ки на подручју општине Димитровград.

Стратешки циљ 5

Успостављање јединствене базе података грађана/ки који се налазе у стању социјалне потребе која ће се интегрално користити, размењивати и допуњавати.

Стратешки циљ 6

Успостављање система континуираног усавршавања кадрова у институцијама и организацијама које пружају услуге социјалне заштите у циљу развијања њихових потребних и применљивих компетенција.

Стратешки циљ 7

Унапређење рада постојећих и успостављање нових социо-хуманитарних организација и фондација.

Специфични задаци

1. До краја 2017. године израдити Програм планирања и дистрибуције материјалне подршке становницима у стању социјалне потребе општине Димитровград.
2. До краја 2017. године јавним заступањем и финансијском подршком из Буџетског фонда за социјалну заштиту и програме социо-хуманитарних

- организација повећати капацитете организација и фондација које се баве првенствено социјалном заштитом.
3. До краја 2017. године обезбедити и опремити адекватан простор за рад Дневног боравака за децу са сметњама у развоју.
  4. До краја 2018. године сертификовати све стручне сараднике и запослене у услугама социјалне заштите.
  5. До краја 2018. године реновирање и адекватна адаптација Дома за стара и изнемогла лица, ради могућности лиценцирања од стране министарства.
  6. До краја 2019. године побољшати услове рада центра за хипорехабилитацију изградњом и адаптацијом затвореног паркура у циљу целогодишег функционисања и пружања ове услуге, набавка и лиценцирање коња ради проширења капацитета за пружање ове услуге.
  7. До краја 2018. године проширити услугу Помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и обезбедити доступност услуге за минимум 20 корисника.
  8. До краја 2018. године развити функционални, мултисекторски мобилни тим од 5 особа за заштиту деце и младих од занемаривања, злостављања и злоупотребе.
  9. До краја 2018. године развити програме нових иновативних инклузивних услуга у сарадњи са организацијама особа са инвалидитетом, надарене деце и стручним радницима у просвети, током овог периода успоставити сервисе за инклузивни рад деце оси и надарене деце.
  10. До краја 2018. године реализовати едукацију *Помоћ помагачима* за најмање 3 стручњака који раде са малолетним починиоцима.
  11. До краја 2018. године проширење капацитета за пружање услуга Помоћ у кући за стара лица и интензивнија обука и добијања сертификата нових геронтодомаћица.
  12. До краја 2017. године идентификовати све институције које имају архитектонске баријере и проценити приоритете и техничку изводљивост њиховог уклањања.
  13. До краја 2019. године отклонити све преостале идентификоване архитектонске баријере за несметано кретање ОСИ у институцијама.
  14. До краја 2018. године развити радионице за креативно провођење времена за старе, хронично оболеле и особе са инвалидитетом.
  15. До краја 2019. године реализовати истраживање о здравственом и социјалном положају старих и њиховим психосоцијалним потребама.
  16. До краја 2018. године реализовати три превентивна програма за старе заснована на резултатима истраживања, кроз партнерство локалних актера социјалне заштите:
    - Програм превенције социјалне изолације старих;
    - Здравствено-рекреативни програм за старе;
    - Дневни боравак за старе.
  17. До краја 2017. године развити у оквиру услуге Помоћ у кући за старе мултисекторски тим за пружање услуга физиотерапије, кућног мајстора, током 2018. године услуге кућне неге, помоћи и лечења за најмање 30 корисника-ца (старих без породичног старања и тешко оболелих).
  18. До краја 2019. године кроз сарадњу Дома за старе и других партнера у пружању услуга социјалне заштите старима у локалној заједници развити најмање два ванинституционална програма социјалних услуга за старе (Клуб за старе, мобилни тим за старе у руралном подручју).

8. АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ

Управљачку структуру за примену Локалне стратегије социјалне заштите, након усвајања, представљаће Савет за интегралну социјалну политику општине Димитровград. Савет ће, као део свог будућег, рада направити План управљања применом Стратешког плана социјалне заштите.

Управљачка структура за примену Стратешког плана има следеће задатке и одговорности:

- у потпуности одговара за вођење целокупног процеса планирања социјалне политике у општини и усаглашеност са процесом реализације Плана,
- обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког социјалног актера на територији града,
- одржава и организује јавне трибине, округле столове и дискусије са стручњацима и представницима грађана из локалне заједнице и представницима маргинализованих група становништва у вези са спровођењем стратешког плана,
- одржава контакт са јавношћу и доносиоцима одлука.

Оперативну структуру за примену Локалне стратегије социјалне заштите чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације Стратегије. У складу са акционим плановима, биће реализована подела улога и одговорности међу партнерима. Сваки партнер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцену успешности рада.

Оперативна структура за примену Стратешког плана има следеће задатке и одговорности:

- реализација Плана активности из стратешког плана по приоритетима Стратегије,
- непосредна комуникација са корисницима/цама услуга социјалне заштите,
- редовно достављање извештаја координатору (председнику) Савета за интегралну социјалну политику у општини Димитровград о свим активностима на спровођењу Стратешког плана,
- присуствовање обукама у оквиру унапређења стручности и компетенција за спровођење задатака стратешког плана,
- предлагање активности у оквиру будућих акционих планова,
- унапређење процеса примене Стратегије у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

8. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

Савет ће формирати посебан тим задужен за праћење, оцењивање успешности и извештавање о примени Стратегије на локалном нивоу. Тим ће чинити представници Савета за интегралну социјалну политику, стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве проблематиком социјалне политике (особе изражених организационих и комуникационих способности са знањем и искуством у области стратешког планирања, праћења и оцењивања успешности реализације програма и пројеката), као и представници осетљивих група грађана/ки-циљних група Стратегије.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалне стратегије социјалне заштите биће следећи:

- Број нових услуга социјалне заштите;
- Обухват корисника/ца услугама социјалне заштите;
- Структура корисника/ца услуга;
- Ниво укључености различитих актера у пружање услуга социјалне заштите на локалном нивоу;
- Обим финансијских средстава издвојених за социјалну заштиту;
- Структура финансијских средстава издвојених за социјалну заштиту (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Тим за мониторинг

Прати реализацију пројеката који су конкурсно изабрани и финансирају се из градских средстава. Тим за мониторинг чине три представника, по један представник :

- локалне самоуправе, стручни сарадник буџета (финансијски мониторинг)
- локалне самоуправе, стручни сарадник који се бави социјалним питањима
- Центра за социјални рад

Процедура мониторинга, као и структура извештаја утврдиће Савет за интегралну социјалну политику. Тим за мониторинг своје извештаје, на месечном нивоу доставља Председнику општине и Савету за интегралну социјалну политику.

Тим за евалуацију

Прати и оцењује активности и резултате пројеката током спровођења и извештава тромесечно Савет за интегралну социјалну политику.

Тим за евалуацију чини 4 члана:

1. Представник локалне самоуправе
2. Представник Комисије за одабир пројеката
3. Представник Тима за мониторинг
4. Стручно лице из институције, која се бави пројектном тематиком на локалном нивоу

Извештај Тима за евалуацију, доставља се Председнику општине и Савету за интегралну социјалну политику и представља основни материјал на основу кога ће се формулисати захтеви за следећи тендер, као и основни план на основу кога ће се радити ревизија стратешких планова, јер ће пружити процену делотворности свих мера које су финансиране као и утицај на локалну средину.

8. АКЦИОНИ ПЛАН

Акциони план за 2017 годину

Стратешки циљ 7

Унапређење рада постојећих и успостављање нових социо-хуманитарних организација и фондација.

Приоритетна група Деца и Млади, Стари

рб	задатак	Потребни ресурси	Одговорна институција
1	Успостављање општинског буџетског Фонда за социјалну заштиту и програме социо-хуманитарних организација	2.500.000	Локална самоуправа,
2	Подршка успостављању нових облика организовања цивилног сектора у погледу проширења социјалне заштите грађана	1.500.000	Локална самоуправа, Буџетски фонд за социјалну заштиту и програме социо-хуманитарних организација

Стратешки циљ 5

Успостављање јединствене базе података грађана/ки који се налазе у стању социјалне потребе која ће се интегрално користити, размењивати и допуњавати.

Приоритетна група Деца и Млади, Стари

4	Израда Програма планирања и дистрибуције материјалне подршке становницима у стању социјалне потребе	1.000.000,00	Локална самоуправа, Буџетски фонд за социјалну заштиту и програме социо-хуманитарних организација
---	---	--------------	--

Стратешки циљ 1

Развој нових, одржање, развој успостављених услуга социјалне заштите у општини и унапређење доступности услуга социјалне заштите свим грађанима/кама, а нарочито осетљивим групама.

Приоритетна група Стари

рб	задатак	Потребни ресурси	Одговорна институција
1	До краја 2017. године развити у оквиру услуге Помоћ у кући за старе мултисекторски тим за пружање услуга физиотерапије, кућног мајстора, током 2018. године услуге кућне неге, помоћи и лечења	Редовна активност	Пружалац услуге

за најмање 30 корисника-ца (старих без породичног старања и тешко оболелих).

Стратешки циљ 3

Побољшање информисаности локалне заједнице о правима и могућностима маргинализованих група и јачање институционалних капацитета пружалаца услуга социјалне заштите

Приоритетна група Деца и Млади, Стари

6	формирати базу података за децу са сметњама у развоју која ће се перманентно ажурирати	Социолог, Психолог	Тим за примену стратегије Центар за социјални рад Локална самоуправа
7	идентификовати све институције које имају архитектонске баријере и проценити приоритете и техничку изводљивост њиховог уклањања	Редовна активност	Локална самоуправа Тим за примену стратегије

Стратешки циљ 1

Развој нових, одржање, развој успостављених услуга социјалне заштите у општини и унапређење доступности услуга социјалне заштите свим грађанима/кама, а нарочито осетљивим групама.

Приоритетна група Деца и Млади

рб	затак	Потребни ресурси	Одговорна институција
1	реализовати пројекат <i>адаптација и опремање дневног боравка за децу са сметњама у развоју</i> и организовати његово функционисање	6.500.000 динара	Локална самоуправа, Донатори
2	проширити услугу Помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и обезбедити доступност услуге за минимум 20 корисника	500.000 дин	Локална самоуправа Пружалац услуге

Приоритетна група Стари

5	проширити услугу Помоћ у кући за старе и обезбедити доступност услуге за минимум 50 корисника	1.000.000	Пружалац услуге Локална самоуправа
---	---	-----------	---------------------------------------

Акциони план за 2018 годину

Стратешки циљ 6

Успостављање система континуираног усавршавања кадрова у институцијама и организацијама које пружају услуге социјалне заштите у циљу развијања њихових потребних и применљивих компетенција.

Приоритетна група Деца и Млади, Стари

рб	задатак	Потребни ресурси	Одговорна институција
1	До краја 2018 године сертифицивати све стручне сараднике и запослене у услугама социјалне заштите	Редовна активност	Пружалац услуга, Донатори
2	До краја 2018 године реализовати едукацију Помоћ помагачима за најмање 3 стручњака који раде са малолетним починиоцима.	1.000.000	Пружалац услуге Локална самоуправ

Стратешки циљ 1

Развој нових, одржање, унапређење успостављених услуга социјалне заштите у општини и унапређење доступности услуга социјалне заштите свим грађанима/кама, а нарочито осетљивим групама.

Приоритетна група Деца и Млади, Стари

рб	задатак	Потребни ресурси	Одговорна институција
1	До краја 2018 године реновирање и адекватна адаптација Дома за стара и изнемогла лица у циљу обезбеђивање минималних стандарда	Редовна активност	Пружалац услуга, Донатори
2	До краја 2018 године проширити услугу Помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и обезбедити доступност услуге за минимум 20 корисника.	1.000.000	Пружалац услуге Локална самоуправе
3	До краја 2018 године развити функционални, мултисекторски мобилни тим од 5 особа за заштиту деце и младих од занемаривања, злостављања и злоупотребе.	300.000	Пружалац услуге Локална самоуправа
4	До краја 2018 године проширење капацитета за пружање услуга Помоћ у кући за стара лица и интензивнија обука и добијања	700.000	Пружалац услуге Локална самоуправа

	сертификата нових геронтодомаћица.		
5	До краја 2018 године развити радионице за креативно провођење времена за старе, хронично оболеле и особе са инвалидитетом.	100.000	Пружалац услуге, донатори, Локална самоуправа
6	До краја 2018 године реализовати три превентивна програма за старе заснована на резултатима истраживања, кроз партнерство локалних актера социјалне заштите: <ul style="list-style-type: none"> - Програм превенције социјалне изолације старих; - Здравствено-рекреативни програм за старе; - Дневни боравак за старе. 	300.000	Пружалац услуге, донатори, Локална самоуправа
7	До краја 2018 године развити програме нових иновативних инклузивних услуга у сарадњи са организацијама особа са инвалидитетом, надарене деце и стручним радницима у просвети, током овог периода успоставити сервисе за инклузивни рад деце оси и надарене деце.	100.000	Пружалац услуге, донатори, Локална самоуправа

Акциони план за 2019 годину

Стратешки циљ 1

Развој нових, одржање, унапређење успостављених услуга социјалне заштите у општини и унапређење доступности услуга социјалне заштите свим грађанима/кама, а нарочито осетљивим групама.

Приоритетна група Деца и Млади, Стари

рб	задакат	Потребни ресурси	Одговорна институција
1	До краја 2019. године побољшати услове рада центра за хипорехабилитацију изградњом и адаптацијом затвореног паркура у циљу целогодишег функционисања	7.000.000,00	Донатори

	и пружања ове услуге, набавка и лиценцирање коња ради проширења капацитета за пружање ове услуге.		
2	До краја 2019. године кроз сарадњу Дома за старе и других партнера у пружању услуга социјалне заштите старима у локалној заједници развити најмање два ванинституционална програма социјалних услуга за старе (Клуб за старе, мобилни тим за старе у руралном подручју).	150.000	Пружалац услуге Локална самоуправа